

Salvador Arroyo i Julivert

EL BALL PARLAT DE SANT BARTOMEU D'ALBINYANA

RESUM

El ball de sant Bartomeu és un dels balls de sants que va gaudir de reconeguda popularitat a la comarca del Baix Penedès i en la seva zona d'influència més propera durant el segle XIX i principis del segle XX. Aquest ball té el seu precedent més remot en unes festes reusenques de finals del segle XVIII, en les quals apareix documentalment per primera vegada.

Al Baix Penedès va ser representat pels carrers i places de quatre nuclis de població: el Vendrell, l'Arboç, Masarboneà i Albinyana, i Roda de Berà a la comarca del Tarragonès. Tant a Roda com a Albinyana se'n conserven encara els textos. El text albinyanenc, que estudia aquest treball, és un manuscrit que porta data de 1887 i fou localitzat per l'escriptor Joan Perucho, vinculat al poble des que cap a l'any 1960 va comprar la casa del carrer Major núm. 7, on va recollir el quadern.

El darrer intent documentat de representació del ball a Albinyana, el daten alguns testimonis orals cap a la segona meitat dels anys 1940. Nosaltres hem tingut accés al text i altra documentació complementària de la mà de l'amic historiador Manuel Bofarull i Terrades.

ABSTRACT

The Ball de Sant Bartomeu is one among dramatized dances dedicated to Saints which enjoyed acknowledged popularity in the Baix Penedès Area and its closest sphere of influence throughout the 19th Century and early 20th Century. The oldest-known precedents of this dance were some celebrations in Reus by the end of the 18th Century. This is when the dance is first evidenced.

The dance was performed in the Baix Penedès Area along streets and in squares of four towns: el Vendrell, l'Arboç, Masarboneà and Albinyana, in addition to Roda de Berà in the Tarragonès Area. Both in Roda de Berà and in Albinyana, the original texts have reached the present day. The text from Albinyana – the focus of the present essay – is a manuscript dated in 1887 which was found by writer Joan Perucho. The writer was linked with the village since 1960 when he bought number 7 in Major Street and brought the notes together.

Some oral witnesses date the last known attempt to perform the dance in Albinyana by the second half of the 1940's. We have had access to the text as well as to additional documentation thanks to our friend and historian Manuel Bofarull i Terrades.